

Kako pa vi napotujete svoje delavce v tujino?

Pravilno izvajanje napotitev delavcev, ki svojo dejavnost opravljajo v več državah članicah EU.

Urška Sojč, Pravna služba GZS

Foto: Tadej Kreft

Število napotitev v Sloveniji iz leta v leto narašča. Klasičnih napotitev za obdobje do dveh let je čedalje manj v primerjavi z napotitvami, kjer delavci delajo v dveh ali več državah članicah zaporedno, oziroma bolj ali manj sočasno. Zaradi različnih pojavnih oblik imajo delodajalci nemalokrat težave, kako pravilno izpeljati postopek napotitve.

Uredba ES št. 883/2004 daje dve podlagi za opravljanje dejavnosti v tujini, in sicer za napotene delavce in t. i. multinacionalne delavce.

Foto: Depositphotos

Kakšne so razlike pri izvajanju »klasičnih« napotitev in napotitev multinacionalnih delavcev?

1. Pogodba o zaposlitvi ali aneksu

V pogodbi o zaposlitvi mora biti dogovorjena možnost opravljanja dela v tujini. Če kraj opravljanja dela ni široko opredeljen (npr. Slovenija in druge države članice EU ali tujina), je treba skleniti novo pogodbo o zaposlitvi, sicer pa zadošča aneks. Če se bo izdalo potrdilo A1 po 13. členu uredbe, ki omogoča navedbo več držav, se lahko tudi aneks sklene za isto obdobje z navedbo več držav kot kraja opravljanja dela. Sklepanje aneksa za vsako posamično napotitev nato ni potrebno.

V obeh primerih dela v tujini je treba skladno z 209. členom Zakona o delovnih razmerjih v pogodbi o zaposlitvi ali aneksu urediti vprašanja glede praznikov in dela prostih dni, letnega dopusta, plačila in valut, dodatnega zavarovanja in dela prostih dni v tujini, pogojev vrnitve domov ter kraja opravljanja dela. Za določena vprašanja zadostuje sklic na tuje predpise.

2. Potrdilo A1

Za napotene delavce se potrdilo A1 izda po 12. členu uredbe za vsako napotitev posebej, za čas trajanja

napotitve in ob izpolnjevanju pogojev iz Zakona o čezmejnem izvajanju storitev - ZČmIS (po 1. januarju 2018).

Potrdilo A1 za multinacionalne delavce se izda po 13. členu uredbe, in sicer za daljše časovno obdobje (po trenutni praksi do enega leta) in z možnostjo navedbe več držav članic. Izpolnjevanje pogojev iz ZČmIS se ne preverja, saj omenjeni zakon za te delavce ne velja (tudi pogoj opravljanja znatnega dela dejavnosti v Sloveniji ne).

Postopek izdaje potrdila A1 po 13. členu uredbe se je v praksi omejil predvsem na transportne delavce, vendar se ta pravila lahko uporabljajo tudi za druge delavce (monterje, IT strokovnjake, svetovalce itd.), kar v tujini ne predstavlja neobičajne prakse.

Postopek izdaje potrdila A1 se bo s 1. januarjem 2018 spremenil, in sicer: vlaganje in izdajanje prek portala e-Vem, avtomatska sprememba zavarovalne podlage in rok 5 delovnih dni za izdajo potrdila.

Kaj pa davčna obravnava?

Z davčnega vidika sta obe obliki napotitve obravnavani enako. S 1. januarjem 2018 bodo iz davčne osnove za dohodnino izvzeta povračila dnevnic, stroškov prehrane (povečana za 80 odstotkov glede na davčno uredbo) in prevoza v okviru napotitev, ki trajajo neprekinjeno do 30 (oz. do 90 dni za voznike v mednarodnem prevozu) ter povračilo stroškov za prenočišče na napotitvah, ki trajajo neprekinjeno do 90 dni. Kadar gre za napotitve nad 30 dni, se v davčno osnovo ne bo všteval znesek v višini 20 odstotkov plače ali nadomestila, prejetega v okviru napotitve, vendar največ do 1.000 evrov na mesec. gg

Kdo so napoteni

in kdo multinacionalni delavci?

Napoteni delavci običajno opravljajo dejavnost zaposlene osebe v določeni državi, nato pa jih delodajalec za največ 24 mesecev začasno napoti v drugo državo članico, da opravi delo v imenu tega delodajalca.

Multinacionalni delavci običajno opravljajo dejavnost v dveh ali več državah članicah. Časovne omejitve ni, saj je narava njihovega dela takšna, da so stalno (oz. s krajšimi premori) prisotni v tujini.

svetovalec

V pogodbi o zaposlitvi ali aneksu je treba urediti vprašanja glede praznikov in dela prostih dni.

Potrdilo A1 za multinacionalne delavce se izda za daljše časovno obdobje.